

Miquel A. Riera

“Les novel·les existeixen per elles mateixes”

ve de la pàgina anterior

dueix un fet decisiu: l'accés a la consciència adulta va seguida de l'impacte de la mort d'una manera definitiva. Al llarg de la seva narrativa, l'adolescent que descobreixi el món i, amb ell, el dolor i la mort, resulta fonamental. ¿En aquest sentit, quin paper juga l'adolescent dins la seva novel·lística?

—Crec que juga un paper molt important dins la meua obra i dins la meua vida, ja que, de fet, em considero una persona immadura, un etern adolescent i, en cert sentit, voldria ser-ho sempre. I les meves reaccions són típiques d'un adolescent, ja que no he aconseguit a nivell personal superar aquest horror que em causa l'existència de la mort, que hi hagi d'haver una mort que va orientada cap a mi i cap als meus, sobretot cap als meus. Per tant, crec que es pot fer un seguiment d'aquesta temàtica des dels meus primers llibres. S'ha materialitzat, però, com a tema fonamental dins *Illa Flaubert*, perquè és l'eclosió d'una cosa que m'esfereix més com més jo vaig avançant dins la vida.

—¿Què és, doncs, i com és la mort a *Illa Flaubert*?

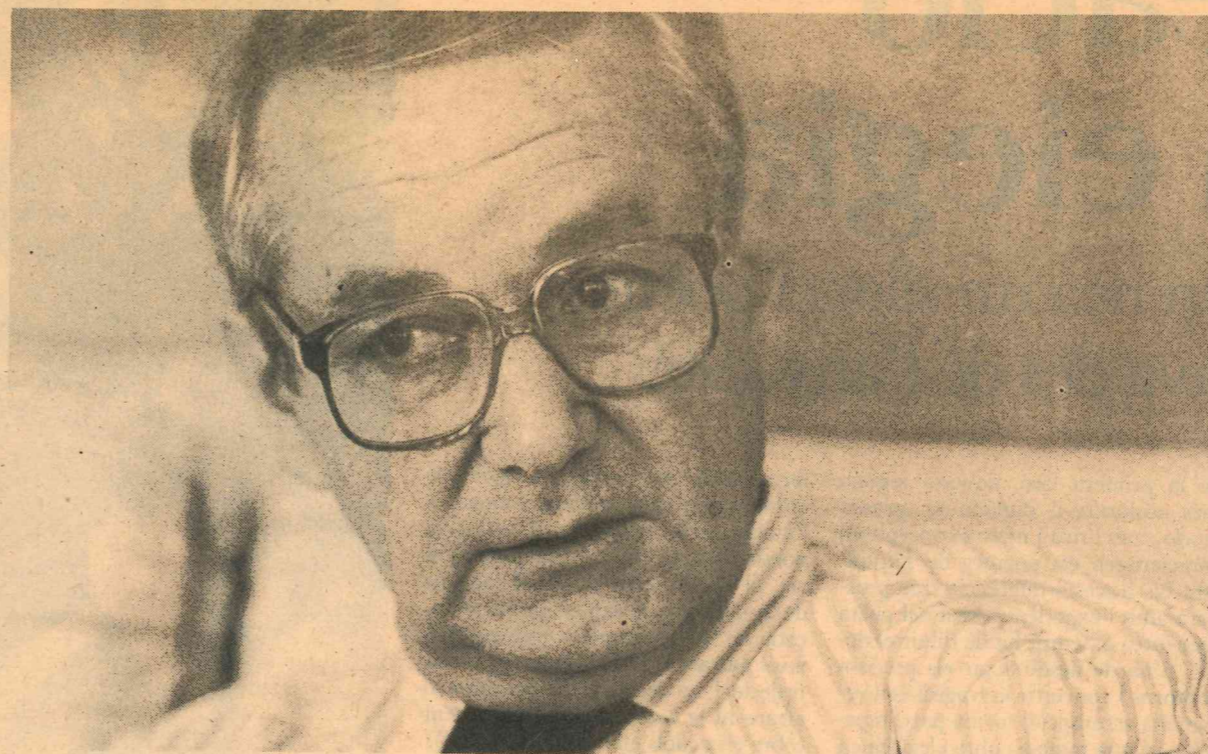
—La mort és una constant, diríem gairebé una substància que es respira tant pels pulmons com pels porus de

la pell. És una presència que, de tant constant, acaba essent humiliant, fins al punt que acaba bloquejant totes les sortides vitals que té el protagonista. Tant és així que ell, partint d'una situació estable —és fill d'una casa benestant— acaba renunciant a tot un estatus social, a unes expectatives obertes que tenia molt clares i es va tancant a poc a poc dins d'aquesta espècie de monestir on fer una meditació final que és *Illa Flaubert*.

—Al conjunt de la seva obra trobem una pregona preocupació pel tema de la convivència humana. En la fugida del protagonista d'*Illa Flaubert* podem destacar un cert escepticisme davant aquest tema?

—Sempre he pensat des del meu elemental esquema d'idees que el gran problema que té la humanitat des que va començar a existir com a

entrevista

MIQUEL ANGLARILL

tal és de la convivència. Conviure és posar en marxa, engegar un engranatge molt difícil que funciona tot sovint malament. I tots els esforços que han fet els grups socials determinant unes normes de conducta, siguin de tipus moral o a nivell de legislació civil, sempre han estat intents de posar una mica d'ordre en aquesta dificultat per conviure. El protagonista d'*Illa Flaubert* té també uns grans problemes de convivència. Acaba, fins i tot, tenint-los amb ell mateix. I, potser amb una actitud romàntica de dir que no vol lluitar més amb una cosa que a la llarga resulta impossible, acaba cercant la no convivència, la soledat total, l'*Illa Flaubert*.

—Si la tetralogia *Milà* planteja el tema de la condició humana i l'origen de l'acte convivencial, es pot dir que amb *Els déus inaccessibles*

s'obre una nova etapa en què predominen els absoluts com la bellesa en aquella obra i la mort a *Illa Flaubert*?

—Crec que tota persona, així com més avança dins la vida, així com més sent propera l'amenaça de la mort, va agafant una major tendència a l'absolut, fins i tot a un cert sentit de la grandiloqüència, que és la forma com ha de fer escarafalls per intensificar la seva presència dins d'aquest món. Ara bé, no és que jo m'ho hagi proposat així. El que passa és que a mi m'agrada parlar sempre de temes que em siguin molt meus. Per tant, a dins la meua obra, que va començar tan vinculada exclusivament amb la poesia i amb una poesia rabiosament lírica, de vegades fins i tot descaradament lírica, aquesta tònica s'ha mantingut després dins la prosa. Jo únicament trac-

to al llarg dels meus llibres temes que a mi m'agrada molt d'investigar. I abans d'intentar donar lliçons a ningú, intent amb ells fer una investigació amb la qual aconsegueixi donar-me lliçons a mi mateix.

—A la seva obra destaca l'acció psicològica per damunt de qualsevol acció ficcional dels personatges. ¿Relacionaria aquest fet amb la línia de tradició psicològica que treballa Proust, accentuada per la importància que té l'ús del temps preterit en la seva tècnica narrativa?

—Tots tenim una tendència a quadricular els espais als quals dediquem la nostra atenció. Jo, dins d'aquesta línia de quadricular, quan contemplo el panorama de la creació humana sempre em dic que hi ha uns diferents nivells, però que entre ells un m'és preferible: la creació utilitzant la paraula, perquè crec que és allò que fa que aquest ésser que li diem humà es distingeixi dels éssers irracionals precisament perquè disposa de la paraula com a element de comunicació. I quan d'aquest ús de la paraula se'n fa un art, quan ja es converteix en literatura, altra vegada tornant-me a la monomania aquesta de quadricular els panorames, jo el que prefereixo és la novel·la psicològica. De l'home el que m'interessen molt són les seves reaccions íntimes, no allò que físicament fa. D'altra vanda, crec que a l'hora de construir una novel·la és infinitament més fàcil si físicament hi ha una gran aportació d'anècdota, ja que és qüestió de dedicar-hi una mica de temps i d'imaginació, i això està a l'abast de qualsevol. En canvi, quan t'apropes al món psicològic has d'anar molt amb compte perquè estàs parlant de veritats, estàs entrant dins una zona molt delicada, i tot allò que diguis amb un aire que falsegi, automàticament provoca un rebuig. Per tant, jo som, com a lector, un gran amant de la novel·lística psicològica. Crec que és la realització més important de l'ésser humà com a creador. Com a aprenent, jo m'apropo a aquesta disciplina. Intent fer novel·la psicològica. ■